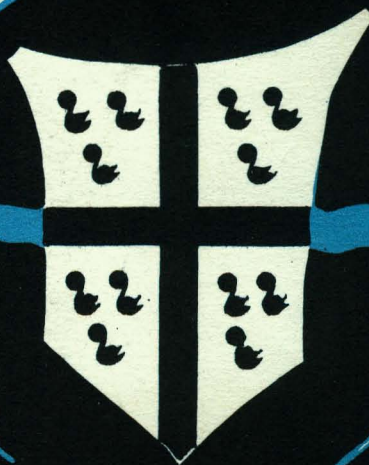
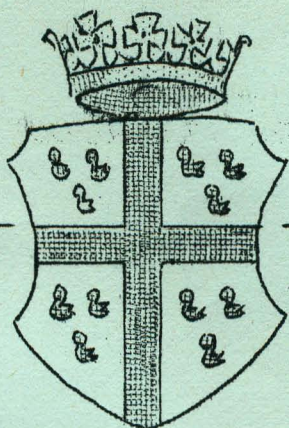

HEEMKUNDIGE PERIODIEK VOOR IZEGEM EN OMLIGGENDE

Ten Mandere

INHOUD

- Ligger 1653 (deel 2)	E.H. L. Slosse (+)	3
• St. Crispijn in 1897 te Izegem	A. De Jan	10
• Izegemse Ambachten van vroeger en nu:		
De SCHOENNIJVERHEID	A. De Jan	
De Izegemse schoenmakers 1700 - 1750		14
De Izegemse schoenmakers en -bazen 1750 - 1800		15
• Situatieplan van de schoenmakers 1750 - 1800		17
• Nieuwe vondsten	R. Verholle	20
♥ Kinderspelen uit grootvaders tijd (1)	A.B.	24
- Actueeltjes	A.V.	25
- Actueeltjes in beeld		27
- Herinneringen aan Mgr. JOOST BOUCKAERT		28
♥ Groten van bij ons: Mgr. Joost Bouckaert	A.V.	29
- Kaart van 't Bisdóm Ieper in 1642		32
- Kringleven,	R. Leroy	36

SPREEK TOCH OOK UW VRIEND EENS AAN. TUSSEN KAN EN GLAS;
ZIJN LIDGELD VOOR "Ten Mandere" KOMT ONS GEWIS VAN PAS.

QUOTUM

WIE LID WIL WORDEN VAN "TEN MANDERE" .....

- Kan persoonlijk betalen aan de heer Alberic DEPRez
Bank van Roeselare, Marktstraat, IZEGEM - P.R. 4032.87 of
- Kan overschrijven op de P.R. 95.76 van de "BANK VAN ROESELARE
EN WEST-VLAANDEREN" met de vermelding: "voor TEN MANDERE "

ERELEDEN :	150 F
STEUNENDE LEDEN:	100 F
WERKENDE LEDEN :	75 F

ZIJT G' OVER 'T TIJDSCHRIFT ECHT KONTENT,
ZEUR DAN OOK NIET OF EEN CENT.

Ligger 1653

DE MISPELAERE een stuk land, waar nu P. Vd Bulcke woont, west van Joy's meulen, niet ver van de reeds bestaande Bossebeke, DEN DROOGHEN JAN, was een stuk van 10 honderd lands gelegen op de Zuidzijde van de tegenwoordige strate, van dien name. Dat land lag hooge en drooge in vergelijkenisse met de Zuidermeerschen en de bossebeke.

Het SWINTGHEN, herberghe, stond waar nu de nieuwe st. Pieter staat, in 't spletten van de Kortrijkstr en Meenenstr.

MEENENE herberge in 't spletten van Slabbaertstr, en Meenenstr. Nu Klein Meenen. De bewoner in 1653 was Thomas Boudéré. Z daaraan lag een klein hofstedeken,

COUCKE - LIETAERT's hof bewoond door den eigenaar Gillis Vandaele. DE JONCKHEERE's hof bewoond door Guillielmus Geldhof. CAESAR VERSTRAETE's = Guill. Tanghe. Daarachter ligt den DISCHMEERSCH. 't huis van Geldhof en Samoy, ertegen was een hofstedeken dat toebehoorde aan Tanneken Bouckaert, en bewoond was door Joos de Praetere, fs Joos. Zuid ervan lag een dreve; heden een opene strate.

JOAN, KAREL MAES 'ns hof, oost de Maeneghemstr. bewoond door Jan Heldenbergh. Een stuk land genaemd JOOS STEENAERS hofstede, tussen Slabbaerdstr en Maeneghemstr. al dees zijde van Vynckiers.

De strate "vóór het Leestghen" loopt al dees zijde Bruno Vynckiers naar de Sloore. Op den hoek p.O. de Slabbaerdstr, Z. voorsejde str, stond eertijds de herberg DE LICKTAP, én op het stuk lands n. van de Leektap, dus p.O. de Slabbaerdstr, stond eertijds de herberg den SLABBAERT.

Twee stukken lands westwaarts den Licktap, stond in 1653 eenen behuysde hofstede genoemd HET LEESTGHEN

De VERLOREN HOUCK ligt Zuid de strate, van het leestghen naar Lendeledewaart en den PUYWpudt. De Processieweg loopt uit de Slabbaerdstr, westw. vóór d'hofstede van de wed. Jan De scheemaeker. De BLEEKERIJSTR; loopt van over Borre Van Acker's uit de meenenestr naar Claerebout's hof(heden) In dat geweste ligt den HONDPUT, ook het HONDSSTICK en den HONDMEERSCH. De MAENEGHEMSTR. is bekend. Den BRAEN EUL stuk land p.S. aan de str. van de wed. Stragier's naar Claerebout's hof. Daarover, W, ligt het stuk het pleyn.

Omtrent tenden de Bleekerijstr. dus waar Sintobin's en Beheyts nu wonen; of liever een weinig Oostwaarts lag er een bewalde mote, met aanpalende land en meerselke, die eertijds een BLEEKERIJ was. Daaromtrent lag er land HET GEMEENE ook den NEGHENHOUCK.

Den blok Huizen uit de gebroken hofstede van Claerebout, was eertijds, in 1653, een hofstede, bewoond door den eigenaar Christiaen Doorn.

Den GAËPAERT moest staan waar de strate zuid van Claerebout's hof op de Kalsijde van Meenen valt. De LEENSTRATE op den BUSCHMEULENS is een deel van de meenenstrate. De tronk van de oude Tanghe's woonde op en rond Oliviers hof.

STRAGIER's hof behoorde toe aan Cornelis vanden Berghe. Zuid van de Geete, Op Lendelede ligt de OUSTINE (woestijn). Den PUWEPUDT moet liggen, Z-W van P. De Monie's tegen den grond van Lendelede. Strate leedende van de SCHARDAULINDE naar de OSTYNNE.

De NOUFSCHAERT stond op den hoek van de Yperstraat, al den overkant, waar hij nu nog in wezen is. Hof KINDERS DEPREZ behoorde toe aan de kinders Pieter Cockelaere; later Max Amerlinck gebruikt bij Pieter Lapeire. De huidige IPERSTRATE geheeten de strate VAN DE BUSCHMEULEN NAAR DEN OUCKENE MEULEN. De MEENENSTRATE begint op den Knok over de Kerken eindigt aan de meulen van Ghyselen. De LEENSTR begint aan de COKELARESTR bij Vercamert's valt op de Meenenstr aan Ghyselens kruis. en houdt voort haren name over den Boschmolens, naar Winkel. De NOURSCHAERT stond op de bakkerij van de Wed. Maddens, dus op den Z-W hoek van de Iperstr en de Meensche Kalsijde. N van den Nourschaert stond er een Oliemeulen, gebruikt bij Pier De Brauwere, baas van den Nourschaert.

Het huidige KLEIN SCHARDAUWE heden bewoond door boer vander HAEGHE, lag onder Mosscher Ambacht. De CASSELRIEDYK over 't schar-dauwkapelleken.

LONCK's schaaphofsté behoorde toe aan Guill. Fathin, later aan Maerten Larmeseauen was gebruikt bij de wed. Jan Vermeulen. 't Is wel zeker dat Wallemote de huidige KREKELMOTE is. De CLYTSTR voortzetting van de LEENstr, naar de KREKELSTR vóór Tone De Grootte's zij heette de STRAETE VAN DE CLITHEN. In dat geweste ligt de Hellestr, zij moet lopen voor Alois Geldhof's. DEN MOL bestond. De huidige KLAREN GRACHT was bezit van Joos Vercaigne. De CASSELRIEDYK is wel de strate die komt van de Schardauwkapelle en Noordwaarts loopt, vóór Buyse's, Cousinne's en Louis De Lobelle's, dus ommekeert een weinig aan den Klaren Gracht.

Den AELMEERSCH ligt O. van Buyse's, Dus N. van François Naert's. Lag bij de Clytstr, kant van Oosten komende tegen de Cockelaerestr.

Een Windt en Rousmeulen; gezeid den Buschmeulen, (Wed. Ghyselen-De Leu) toebehorende aan den grave van Iseghem, en gebruikt door Andries Verhamme. Den GAPAERT lag op den W-kant van de Meenenstr. niet verre van den aardeweg, die den O. in loopt, naar het Claere boutshof. bewoond door Joos Lobbestael, de jonge.

De huidige KREKELSTRATE, heet de STRAETE VAN DE CLITHEN NAER DE KERCKE.

Boontjes Hof heet het DISCHGOET en was bewoond door Jan Van HAELEWYN, Het CAPELLESTRAETKEN moet lopen C. van Pieter De jenkheerens naar den Krekel.

De Capellemeersch lag N. Borre van Acker's.

Den OUDEN BROECK, meersch gelegen O. de Krekelstraete.

St. HUBRECHT langst dezelve strate, De Krekelstr. gaat maar tot aan den Krekel, gebruikt bij Gillis Van Haelewyn. 't moet het huis geweest zijn van Decock, over Claeys'ens. Een OUSTE hofstedeken, gebruikt alleen in den Oegst, dat woord komt er verschillende keren. Den BAELBERGH st. L. dat ligt omtrent recht over het wegelken, dat loopt naar de hofste van de wed. C. Vandeputte-Devos.

Het ligt dus van Zuiden, de Krekelstr, al de Meenenstr waart. (voorzeker achter de schole tot de Krekelstr) De CORTE GAERDE land omtrent de schole. Den Driehoek achter de Pastorij was in 1653 een onbebouwde erve, gebruikt door Tobias De Block.

Carol Vandeputte's hof had enige wallinge en was bewoond door Guill. Vermaut, en behoorde toe aan Arnout Dubois. Van O. lag er een BLEEKERIJ gebruikt bij Joos Dubois.

Den hoek waar Rynck's huizen staan, bij de Roeselaarstr, heet te het STICK BIJ DEN NASTELSTOCK. Achter Claeys- Tanghe's lag er een "planterie" gezeid de HELLE.

"HET GOEDT te WALLEMOTE behoorde aan mijnheere van Dayseele en was bewoond door guill. Terryn, d'oude. De str liggende west achter Wallemote, en loopende Noordwaarts heet de str. naar d' HEYBRUGGHE.

Het KERCKELANT waar een voetweg deure loopt, van de heybrugghe naar de kercke, dus van Tone Faillie's naar Hostens,

Een perceel meersch liggende omtrent de hofstede van De Wulf-Verhulst lag onder de heerlijkheid van den HAZELT.

De CASSELRIJDYCK loopt van den MOL vóór de schole van den Mentenhoek, naar den Abeele langst de Molstr of Casselrijdyk ligt een stuk lant "Het CRAEKELSTICK. De NEERWEG is bekend. Eene hofstede het SAECHKEN, of het Zaagsken, oude huizen die nog bestaan over Joannes Tanghe's langst den Neerweg.

De Coorenmeulen langs den Neerweg behoorde den Grave van Iseghem. Hij was bewoond door de Wed. Gillis Loncke.

De CUNEGHINNEMERSCH ligt N. van Joannes Tanghe's hof langst den Mandel. Tussen Neerweg en Rousselaerstr lag er land omtrent het kerkhof, meen ik, geheeten STUVENBERGH

De CAPELLE TEN ABEELE, behuisde taverne Het PANNENHUYNS staande omtrent het einde van de Neerweg. bij den Abeele. Het GAEVESTRAETKEN loopt van de Rumbeeksche kalsijde naar Goudsmidt's hofstee tussen de huidige kapelle en den Abeele. De huizen bij de gewezen Abeele-Capelle heeten het CAPELLE-HOF.

t'Enden de BRUCHSTRAETE lagen er twee bruggen over de MANDERE 2 bogen? Regt over Mr Nayaert's fabrique lag de ETTINGHE VAN DE PRIESTERAEGHE van Iseghem, Mandelwaarts.

De WILDEMAN een taverne, vroeger Eugeen De Grysen's huizen, afgebroken rond 1880 om plekke te maken voor den knok, bij het KRUIS. Hij behoorde toe aan Pieter Coubout en was bewoond door Christiaen Calloigne.

Hof van J.B. Tanghe-De Brabandere huis op eene mote, dus rondom in water, verdere wallen behoorde den grave van Iseghem, en was bewoond door de wed. Gillis Loncke. Rondomme ligt er nogal veel erve van Anna Bouckaert en Laureins Werbrouck, dat peinzen doet op Bisschop BOUCKAERT. Over Tanghe's hof, N., land HET BUSSELKEN, daarover een meersch genaamd den BIESMEERSCH. W den DISCHMEERSCH dezer prechie. elders nog den dischmeersch van Ardoye, elders den meersch van den abt van Oudenburg. onder de heerlijkheid van den HAZELT.

Op een stuksken lant tussen de pastorij van Kachtem en den Neerweg placht St JOORIS EEKE te staan, Abeelewaarts.

Wat noord van 't voorgaande, een st. L. liggende onder de heerlijkh. van 't Berlegemsche p.S. aan St Jooris hof.

Als men een schreve trekt van den Neerweg naar den Mandel, bij de "kapelle" al dat van westen ligt, stond onder het graafschap van Rumbeke, en de heerlijkheid van STEELANT en eenige stukken onder AYSHOVE. Daar lag den BEUNTMEERSCH.

Huis den ABEELE "eene driehouckte behuysde erfve" dus niet beschreven als herberge, behoorde toe aan Heer en Mve Philips Goudenhoofd, en was gebruikt bij maerten Beernaert.

Elders staat het dat eene herberge was, en den ABEELE stond dan ter plaatse van de herberge, nu gehouden door smid Rousseau tussen de Rumbeek- en Oukenestraten,.

Achter den Abeele voor "Copais dreve in den braembusch coutere eene partije lants enz.." West, daarover, land, den MERREBIICK; daarover land: HET BUNDERE.

Den Processieweg ligt over den Zandberg naar Raes'ens waart. daartegen langst de heirstrate lag er land HOUTEMANS HOEVEKEN.

Aldaar langst de Mandere lag de Winkel capelle meersch.

naar den COUNCERE van de Mandere bij de Cachtm brugge.

Hof van Laga. over Abeele, eigendom van Joos Vd putte, bewoond door Jan Vd putte, Het huis stond onder den HAZELT.

IZEGEM ONDER DE CASSELRIJ VAN
CORTRIJCK IS GROOT : 772 BUN-
DER, EN 1202 ROEDEN (1600 IN
EEN BUNDER, EN 25 ROEN IN EEN
HONDERD, KORTRIJKSCHE MAAT).

Dit naervolgende is de heerlichede van den Haeselt, Rode, Sint Amans ende Mosscher ambacht, Casseriede van Ipere, ende es hem bestreckende alhier binnen dese prochie van Iseghem. Langst den Mandere eene ettinghe (Grazinge) het HAEGHELKEN.

Marcus vande putte (voorzaat van Carolus vdP-Devos) moet ge-woond hebben tussen den Neerweg en den Mandere. Na hen Joos vdP en later Guill. fs Joos. Eigenaars en ldb. Daar ook woonde ergens Karel Brabant, eigenaar en ldb. Bij overlevering hofstedeken Velghe, eertijds Bruno De Brabandere.

Daar lag ook land HET PAEPEN HOEVEKEN ('t Papeveldeken ligt aanhoudende de statie, recht over het bureel.

Daar lag ook ettinge: den MEERSCHE BILCK.

Daar lag ook meersch: het DRAECKENHOOFD.

" Een Ouste onbehuysde hofstede ghenamt ST. JOORES HOF idem ac supra. Z. van de Rouselaerkalsijde al gaan naar den Abeele ligt er land "ghenaemt pr de Jonckers hofstede"

Eene beke scheidde den HAEZELT en MOSSCHERAMBACHT tussen Mol en Abeele. Het 3de stuk land langs de Molstr als men van den abeele voortgaat op het slinker hand heet DEN RAEPBILCK.

DEN BERBILCKSE COUTERE ligt achter den Abeele tussen Rumbeke en Ouckenestr, bepaald al den W door den Processieweg.

De beke die den Haezelt scheidt van Mosscherambacht moet liggen Z van Raes'ens hofstee. Zuidwaarts op, langs de Schadauwstraat ligt den WULVENBILCK. Daarbij, land: den HUEL. De Casselrijdijk moet niet altijd een strate gevolgd hebben, Ik leze immers: "Naervolgende is de Heerlichede van Mosscherambacht in dese prochie van Iseghem, ende is beghinnende op de oostsijde tusschen de straete leedende van den Abelle naar den Mol en den Casserie dick, daer de casserie van Ipere ende Curtrick is scheidende"

Die Casserie dick moet dus liggen, W van de Molstrate, al den Mentenhoek waart.

Land en meerselken palende W de str. van den Abeele naar den MOL, N een beke loopende naar d'Heybrugge ende in 't gescheedt van den Haeselt en Mosscherambacht. O den meersch van Meester Jan Proevenaert.

De hofstede gebroken door schepen Vande Kerckhove rond 1665, staande in den hoek van de Abeelestrate ende strate "loopende voor den Mol" was bewoond door Guill. Terry, de jonge, en behoorde de wed. Jan Traetsaert.

Tussen dat gebroken hof en den Oostliggenden Casselrydick zijn er hier vier stukken land beschreven.

Diezelfde Casselrijdijk lag dan Zuidwaarts in, naar 't hof van Porteman, en zoomde op de Oostzijde, dat stuk land, waardoor een wegelken loopt, naar Louis De Lobelle'ns als men van de Krelmote opkomt langs den aarden strate.

Den Mol, een taverne bewoond door Lucas Verstraete toebehoorende aan Lauwereins Werbrouck nu bewoond door d'Artois en de wed. Tack, dus in den hoek van Abeel- en Molstr. Voetweg van den Mol 7 naar de Buschmuelens zeker voor van Hollebeke'ns? Tussen Portemans en Cousinne'ns ligt de NECKERS PUT op het zuideinde van een stuk land.

Den AELBICK MEERSCH entwaar tussen Henri Nuttens en Frans Naert's onmiddellijk of liever 2 art verder, wordt er geschreven van Jan Van steenkiste, van dien tijd, wonende op de westzijde van den Casselrydijk en hebbende ten zuiden op kleinen afstand de strate van den oucken- en Buschmeulen.

Het 2de stuk land bebouwd met een hofstedeken, liggende over de beke die den Haeselt van Mosscherambacht scheidt, van westen de Molstr, str van den Abeele naar den Mol, heet den KLEINEN PIETEN (cleynen)

Onmiddellijk z daarover ligt een meerselken, met een waterput w aan 't meerselken, ende es genaemt DEN PIETEN.

Daarbij ligt een dreveken, genoemd TE CORTEMYTENS, verder ligt Cortemytens hof = land. Een bijliggende stuk land heet ook DEN PIETEN.

Land: DEN VOEGHELAERE langs de Schadawstr naar den Molwaart.

Land: DE PANNEMAECKERS, aanpalende Busschaerts hof en dreve.

Tussen het huis van ..... en het Schardawstr. ligt het land genoemd DE MAEGER WERGHENS, west van den meersch bij Alois Dochy's.

Louis De Lobelle'ns hof was gebruikt bij Jan Werbrouck, en behoorde Pieter Werbrouck. later Joos Comyn fs. Guill. ter cause van Anna Werbrouck zijne huisvr.

Hof van Aloys Dochy aan de Religieusen van Iseghem, gebr bij Joos de Witte. Die Relig. kochten er nog land bij van Mijnheere Walhove, Heere van Mosscherambacht. Z. van Louis De Lobellens ligt er land DE STREEPE".

Daarover ligt de woning HET GROEN HUYSEKEN albij den weg van ouckene meulen naar den Busm.

Vijf stukken land worden beschreven over den huidigen KLAREN GRACHT put, naar den oosten trekkende, en palende eindelijk aan den casselrydijk. Die stukken liggen Z van de Buschmeulenstr. re-
kewijs. De put ligt ten N-W hoeke van het 5de stuk.

Het eerste dier stukken was gebr. bij den Eigenaar Isaac Slosse, en werd bebouwd rond I700. 't Hof van P. Nuttens-VdPutte nu geheeten HET BELOKEN HOF heette 't OUSTERHOF en was bewoond door den medeigenaar Isaac Slosse, 't behoorde later aan Tobias De Block en nog later aan Mr Peuty.

Het 2de stuk land daarover met een hoeksken meersch ten N-O hoeke, paalde van O aan den Casselrydijk, Z daarover lag een meersch, ook p.O. aan den dijk. W daarvan "'t lant en de marasch" ... en daarover tegen het Schardawstr. de huizen nu bewoond door P. De Scheemaecker.

't Hof van Vanderhaeghe of het huidige KLEIN SCHARDAUWE was de eigendom van M'Her van Dayseele, en bewoond door Maerten Hoet. Het Ovenbuur staat op Ayshove, en de Casselrydijk ligt bij de hofstede, Oost. West daarover een groot stuk land, genaamd het LINDE STICK daer de Schaerdau Linde up staet up den suyt west houck" Geen meldinghe nog van Schardawkapelleken.

Al den anderen kant van dat kapelleken n-W ligt het laatste stuksken land van Iseghem tegen Rumbeke: het is lang en smal. was in I653 busch, eertijds saeylant, ghenaeamt het GALGHESTICKEN.

OostIperambacht heeft dus op Iseghem:

186 bunder 1307 roeden, Kortrijksche mate als boven.

Iseghem, S Niclaaisavond 1890, 7 $\frac{1}{2}$

L. Slosse, vic

Deo Gratias

Enige aantekeningen uit de tafel over de Gebruikers:

Adriaen Werbrouck	14 bunder		
Andries Brugghe	15 b		
Jor Anth Van Heurne	13 b		
Antone Mortier	21 b		
Karel Brabant	4 b		
Wed Jan Vermeulen	24 b		
Willem Vanden Bulcke	10 b		
Geeraert Maertens	9 b		
Guill. de Monie	6 b		
Guill. Tanghe	4 b		
Guill. Terryn d'oude	9 b	2 h	3 r
Guill. Terryn de jonge	5 b	8 h	9 r
dheer Jac Vanderbeke	10 b	9 h	
Jan Verhulst	6 b		
Joos De Praetere, d'oude	15 b		
Jan Maes	13 b		
Joos De Praetere de jonge	4 b	10 h	
Jan Van Haelewyn, d'oude	13 b		
Jan Van Haelewyn de jonge		25 h	22 r
Isaac Slosse	16 b		
Jan De jonckheere fs Joos	8 b		
Jan de Cogghe	3 b		
Jan Maddens	16 b		
Michiel Naert	13 b		
Meester Paschier De Roo		3 h	
Pieter De Laere	14 b		
Pieter Verstraete	12 b		
Pier Kerckhof onder Ipere	7 b	14 h	
Rougier Verhelle	23 b		
Rougier Terriere	10 b	9 h	15 r
Simoen Buyse	6 b		

Uit den RENTEBOUCK VAN MOSSCHERAMBACHT mij toebehoorende, Deze heerlijkheid begon aan de watering achter de Wed. Brabant's, Z van den Abeele, en scheidde daar van den HAESELT. Van oosten was ze gescheiden door den CASSELRIEDYCK die begint achter Bertje Meulenaer's en Zuidwaarts in loopt naar de hofstede van Henri Nutten.

St. Crispijn in 1897
te Tzegem

Op 9 november van het jaar 1897 heb ik voor de eerste keer mogen deelnemen aan het Sint Crispijnfeest. Samen met mijn leermeester trokken we op naar de acht-uremis, die zoals telken jare opgedragen werd ter intentie van de schoenmakers. 'k Geloof dat er toen niet één schoenmaker die mis had willen verzuimen.

Van in de vroege morgen reeds weergalmt aan alle kanten der stad tromgeroffel. De gilden zijn in optocht. Geen enkel lid ontbreekt. Allen staan op hun piekebest. Aller aangezicht glundert van fierheid. Uit aller oog straalt u de blijde kermisvreugde tegen. Een tiental gilden zijn op weg naar de Sint-Hiloeniuskerk. Ze stappen waardig en opgetogen in dubbele rij vooruit. Aan de kop: de tamboer, die met krachtige en vlugge armen de stap markeert. We zien al die gilden, van uit verschillende straten, samenkomen op het kerkplein, waar het weldra wemelt van die vele vlaggen met hun diverse tekeningen en dito kleuren.

De laatste klop van de klok roept alleman binnen en spoedig zit iedereen te bidden met de priester. 't Is schoon en aandoenlijk om al dat volk te zien defileren tijdens de offerande...

ooooooooo

We hebben toen die vele schoenmakers en schoenstiksters niet kunnen tellen, maar we hebben ons naderhand ermee bezig gehouden. Tegenwoordig bezitten we veel documentatiemateriaal: loonboeken, kopijen van in- en verkoopfacturen en verders een hele hoop persoonlijke aantekeningen, alsook de lijst van al de schoenmakersbazen, die hier sedert 1700 geleefd en gewerkt hebben.

Uit deze lijst vermelden we al deze die alhier in 1897 gevestigd waren:

Hadden elk minder dan 10 werknemers in dienst (samen 56):

Bourgeois Sylvain-Van Antwerpen, Kruisstraat
Bourgeois Henri-Desar, de Pelichystraat
Canniere Henri-Vanackere, Brugstraat
Corselis-Vanhoute, Roeselarestraat
D'Artois Emiel, Kortrijkstraat
Deldaele Emiel, Brugstraat
Grijspeerdt Adolf-Vanlerberghe, Hondstraat
Lafaut Johan, Menenstraat
Laridon August, Roeselarestraat

Ronse Henri-Vroman, Wijngaardstraat
 Staes François-Bogaert, St Pieterstraat
 Supply Constant-Dierick, Grote Markt
 Spriet-Verla, Roeselarestraat
 Uyttenhove François, Kruisstraat
 Verbanck François, Brugstraat
 Thibau Edmond-Bral, Roeselarestraat
 Verstraete Alfons, Roeselarestraat

Hadden elk van 10 tot 19 werknemers in dienst (samen 285):

Barbier Louis-Clement, Roeselarestraat
 Clement Kinders, Roeselarestraat
 Clement Theophile-Tanghe, Kerkplaats
 Decoene François-Meerschaert, Koornmarkt
 Dierick Emiel, Brugstraat
 Decuypere Alois-Verhaeghe, Grote Markt
 D'Hooghe, Marktstraat
 Delberghe Arthur, Melkmarktstraat
 Driessen Gustin-Vens, Statiestraat
 Devos Charles-Janssens, Kruisstraat
 Duyvejonck Emiel-Vandewalle, St Pieterstraat
 Ronse August, Kortrijkstraat
 Ronse Eugeen-Lagae, Kortrijkstraat
 Ronse François, Kortrijkstraat
 Tanghe Edmond, Kortrijkstraat
 Vanantwerpen Henri, Achter de Kerk
 Vande Walle François-Demaseure, Roeselarestraat
 Vandommele Emiel-Deblaere, Roeselarestraat
 Vandooren Kinders, Koornmarkt
 Vanden Berghe Eduard-Muyle, Brugstraat

Hadden elk van 20 tot 50 werknemers in dienst (samen 215):

Clement Louis-Callens, Statiestraat
 Clement Florent-Brabant, Nieuwstraat
 D'Hondt Leander-Cleryckx, Krekelstraat
 Nonkels Bernard-Desmedt, Marktstraat

Volgende bazen hadden meer dan 100 werknemers in hun dienst
 (of een totaal van 375):

Bral François-Donego, Wulvenstraat
 Crochon Léon-Desmedt, Marktstraat
 De Coene Paul-Mortier, Nederweg

Hadden bijna 300 werknemers (namelijk 265):

Defauw Gebroeders, Gentstraat

Onder die 1196 personen die, 60 jaar geleden te Izegem Sint
 Crispijn vierden, telden we ongeveer 200 stiksters, 196 personen
 behorend tot het winkelpersoneel en 800 schoenmakers.

Voor alwie belang stelt in de evolutie van de Izegemse schoennijverheid, geven we, bij benadering, nog enkele cijfers die betrekking hebben op de productie, de prijzen en lonen uit die tijd:

<u>Schoenmak.</u>	<u>Soort werk</u>	<u>Wekelijkse & Jaarlijkse productie</u>	
1) 250	Genaaide mansschoen.	6 paar	75000
2) 50	Genaaide vrouwsch. LXV	6 paar	15000
3) 125	Gen.vr.sch.leren Hak	6 paar	37500
4) 125	Genagelde mansschoen.	10 paar	72500
5) 50	Genag.mans-"slissen"	10 paar	25000
6) 75	Genag.vrouw-"slissen"	12 paar	45000
7) 75	Genag.kindersch.30-36	7 paar	26250
8) 50	Genag.kindersch.20-29	7 paar	17500
Totaal			313750 paar

Lonen, uitbetaald aan de schoenmakers:

<u>Aantal arbeiders</u>	<u>Jaarloon</u>	<u>Tot. lonen voor 1897</u>
1) 250	975,50	243 875,- F
2) 50	975,50	48 775,-
3) 125	675,-	84 375,-
4) 125	875,-	109 375,-
5) 50	700,-	35 000,-
6) 75	600,-	45 000,-
7) 75	315,-	23 625,-
8) 50	175,-	8 750,-
Totaal		598 775,- F

Jaarlijks omzetcijfer:

<u>Soort schoen.</u>	<u>Jaarl.Prod.</u>	<u>Eenheidspr.</u>	<u>Jaarl.omzet</u>
1) Genaaide mansbotten	75 000	11,-	875 000,- F
2) Genaaide vr.sch. LXV	15 000	11,-	165 000,-
3) Gen.vr.sch.leren Hak	37 500	9,-	337 500,-
4) Genagelde manssch.	72 500	9,-	652 500,-
5) Genag.mans-"slissen"	25 000	6,50	162 500,-
6) Gen.vrouw-"slissen"	45 000	5,-	225 000,-
7) Gen.kindersch.30-36	26 250	5,-	131 250,-
8) Gen.kindersch.20-29	17 500	3,-	52 500,-
Totaal			2 551 250,- F

Het jaar 1897 is een vruchtbaar jaar geweest. Onze schoenmakers hebben wel 100 F. meer kunnen verdienen dan tijdens het voorgaande crisisjaar. Het mag er nu af, om ne keer deugdelijk St. Crispijn te vieren!

Vandaag denken we niet aan de lange werkdagen, ook niet aan de halve en gehele nachten die we op de pikstoel gezeten hebben. Vandaag steken we al onze miseries van kent en we zijn de koning te rijk. Eten, drank en leute in overvloed. ...Wat wil je nog meer.

Er wordt ook gezongen: Geen romances, niet over de wrede moord van Tienon, nee, geen triestige liedjes, maar iets van in de zin van "l'Amour toujours".

Een liedje uit die tijd hebben we goed onthouden en 't is het volgende:

Waarmee drinken de schoenmakers bier ?
 Veel bier, veel bier ?
 Ze leggen een zoeltje zo dun als papier,
 Daarmee drinken de schoenmakers bier.

A. D. J.

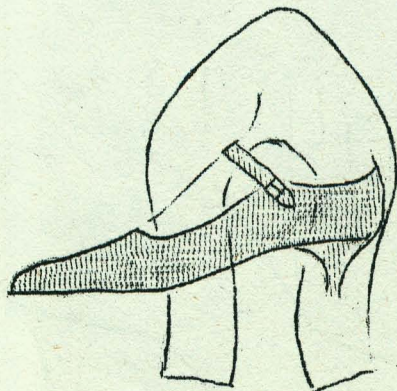
IZEGEMSE AMBACHTEN VAN VROEGER EN NU

DE SCHOENNIJVERHEID

ENKELE IZEGEMSE SCHOENMAKERS DIE WERKTEN TUSSEN 1700 EN 1750.

1. Dierick Petrus-Debbels, ° 23.10.1711 en + 14.10.1805, Walstraat.
2. Amund Augustin-Missiaen Isabelle ° 1727; Koornmarkt.
3. Dorme Jean Baptiste ° 1732 en trouwde later met
Depraitere Marie, Koornmarkt.
4. Sabbe Fr. Joseph ° 1733 en trouwde later met
Dufoort Marie Jeanne, Walstraat.
5. Lavallé Stanislas ° 1733 en trouwde later met
De Lano Marie Jeanne, Klein-Harelbeke.
6. Dierick Emanuel ° 6.4.1738 en + 11.5.1804, Melkmarkt.
7. Haevebeke Guillaume ° 1738, Achter de Kerk.
8. Ronse Bernard ° 1738 en trouwde later met
Buyse Marie Barbe, Hondstraat.

- EIGENAAR = Bezit een eigen huis.
- PATENT = Heeft een schriftelijke vergunning tot
het openhouden van een schoenwinkel.

SCHOENMAKERS & BAZEN DIE TE IZEGEM GEWERKT HEBBEN TUSSEN

1750 - 1800

Huisnummer

GENTSTRAAT.

I. Schelpe Pierre ° I755 - Carette Isabelle ° I783	13
2. Uytenhove Fr. ° I774 - Gellynck Agnes ° I771	27
3. Gellynck Jos. ° I753 - Catteeuw Barbe Theres I761	27
4. Lafere François ° I765 - Ghysens Brigette I770	43
5. DePraitere Felix ° I768 - Wallaert Marie Agnes ° I765	46
6. Vroman Joseph ° I765 - Delf Barbe Theres I772	63

ROESELARESTRAAT.

7. Vanbelle Jean François ° I764	7
8. Bourgeois Petrus ° I7.3.I779 - getrouwd I802 en overleden 26.9.I844 - Wallaert Maria ° I780	8
9. Vergote Jean François ° I765 - Vergote Colette ° I792	19
10. De Creyt Jean Bapt. ° I775 - Blondeel Marie ° I776	41
11. Renier M. ° I753 - Vanpachtenbeke Isebell ° I761	56

KRUISSTRAAT.

12. Vanhoute Fr. Xavier ° I747 - Vanbosseghem Marie Catharin ° I739	9
--	---

WIJNGAARDSTRAAT.

13. Bulkaert Jos. ° I752 - Degryse M. ° I786	13
14. Lafaut Ant. ° I734 - Salens ° I743	-

NIEUWSTRAAT.

15. Vandewalle Jean Bapt. ° I765 - Abeel Seraphine ° I774 - Patent, eigenaar en herbergier	20
16. Vanderheeren B. ° I777 - Wolfcarius Antonette ° I779	28
17. Lapaire Fr. ° I780 - Sap Claire ° I776	38
18. Gellynck Georges N. ° I775 - Eekhout B. ° I775	39

MARKTSTRAAT.

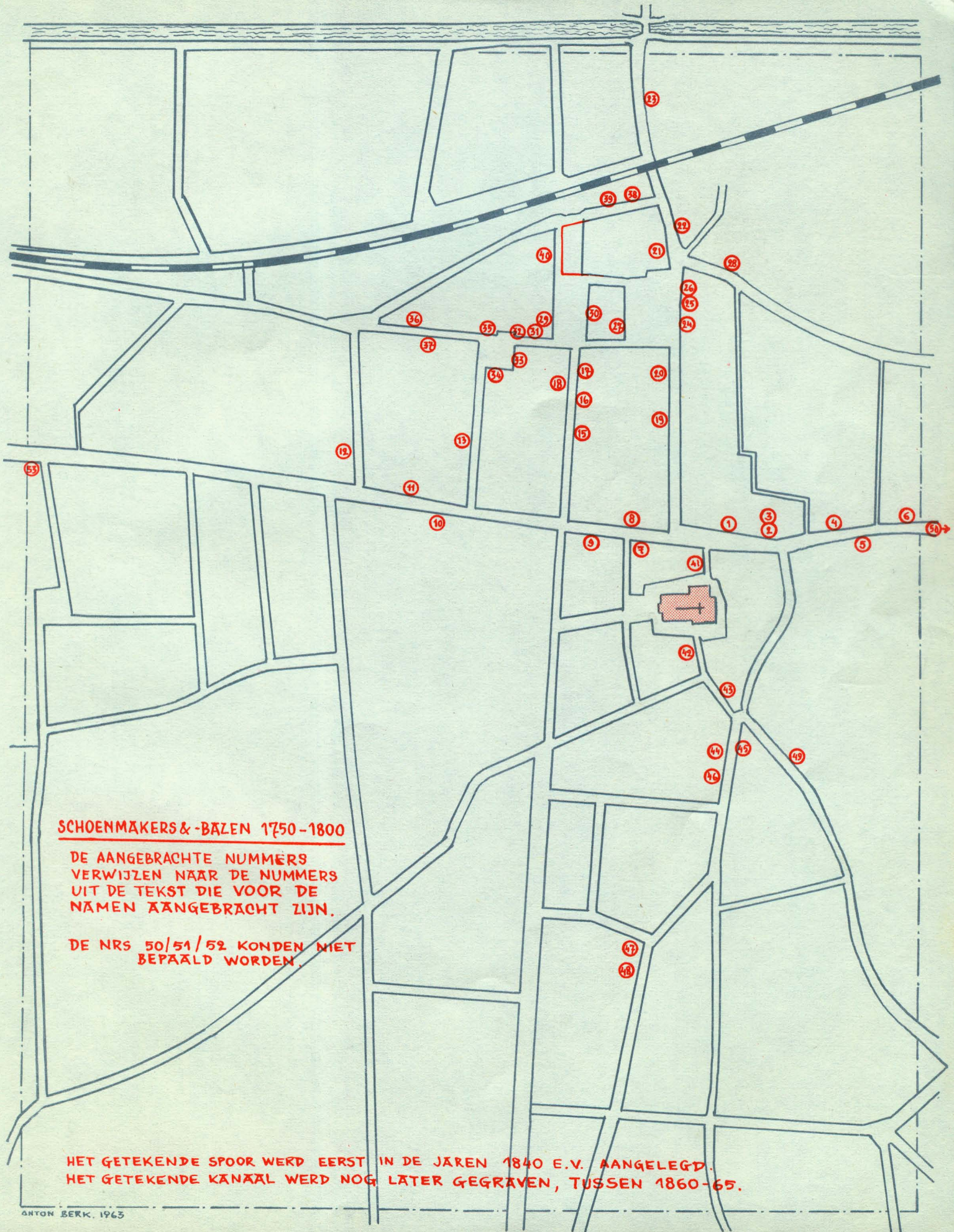
19. De Reyckere August ° I757	23
20. Depraitere Jh. ° I755 - Eigenaar	39

BRUGSTRAAT (WALSTRAAT).

21. Dieryck Jean ° 20.5.I768 en + 9.9.I818 - Hellebuyck Françoise ° I770 - Laarzenmaker, eigenaar en patent	5
22. Dierickx Jan ° I752 - Patent	6
23. Dierickx Pierre ° I769	54

<u>GROTE MARKT.</u>	Huisnummer
24. Uytenhove François ° I767 - Geysens Anne Marie Eigenaar, patent	8
25. Sette Amand ° I744 - Eigenaar	I4
26. Vanderheren Eugeen ° I745 - Ronse Cath. ° I746 - Eigenaar	I6
27. Noncle Pierre ° I77I - Vanhouteghem Marie ° I774	I7
<u>KASTEELSTRAAT.</u>	
28. Biesbrouck Fr. ° I762 - Kesteloor Marie Therese ° I763	7
<u>KCOORNMARKT.</u>	
29. Renier Jean ° I756 - Dobbels Isabelle ° I763	II
30. Ruysselet Willebord ° I772 - Desmet Therese ° I775	20
<u>ZWIJNSMARKTSTRAAT.</u>	
31. Vandewalle Pierre ° I772 - Lefevere Reine ° I772	5
32. Desimpelaere Louis ° I782 - Binquet Jeanne ° I790	9
<u>ZWIJNSMARKT.</u>	
33. Vanderheren Eugeen ° I764 - Rousseau Barbe ° I766	3
34. Engels Joseph ° I765	I3
35. Verhelle François ° I780 - Ruysselet Marie Anne ° I779	I4
<u>HONDSTRAAT.</u>	
36. Renier Pierre ° I765	22
37. Dierick Jean ° I777	23
<u>WOLVENSTRAAT.</u>	
38. Seynaeve Charles ° I739 - Gallébert M. Jacqueline ° I738	6
39. Cottigny Pierre ° I74I - Vandebroucke Marie ° I736 Eigenaar	IO
<u>RUE DES CHAMPS.</u>	
40. Vandewalle Pierre ° I775 - Renier Amelie ° I780	7
<u>KERKSTRAAT.</u>	
41. Dekeersschieter Albert ° I754 - D'Hulster Anne ° I77I - Eigenaar Patent	IO
<u>ST. PIETERSTRAAT.</u>	
42. Vanhaeverbeke Emanuel ° I764 - Schelpe Anne Marie ° I776 - Eigenaar	6
43. Dierick Bernard ° I765 - Deldycke Anne Marie ° I768 - Eigenaar en Patent	9

SCHOENMAKERS & -BAZEN 1750-1800

DE AANGEBRACHTE NUMMERS
VERWIJZEN NAAR DE NUMMERS
UIT DE TEKST DIE VOOR DE
NAMEN AANGEBRACHT ZIJN.

DE NRS 50/51/52 KONDEN NIET
BEPAALD WORDEN.

HET GETEKENDE SPOOR WERD EERST IN DE JAREN 1840 E.V. AANGELEGD.
HET GETEKENDE KANAAL WERD NOG LATER GEGRAVEN, TUSSEN 1860-65.

MENENSTRAAT.

Huisnummer

44. Ronse Jean Pierre ° 1751 - Noncle Therese ° 1788 - Eigenaar 8
 45. Noncle Jean Fr. ° 1775 - Verfaillie Anne Col. ° 1775 9
 46. Ronse Fr. Jos. ° 1750 - Vermote Therese ° 1755 14
 47. Bourgeois Loduvicus Joseph ° 13.5.1757 en + 4.8.1828 trouwde met Kesteloot Marie Anne ° 1761 op 28.7.1784 - Eigenaar 44
 48. Vandeputte Louis ° 1768 - Vanhaeverbeke Françoise ° 1766 52

KORTRIJKSTRAAT.

49. Kesteloot J. Jacques ° 1780 - Depickere Isabelle ° 1788 43

INGELMUNSTERSTEENWEG.

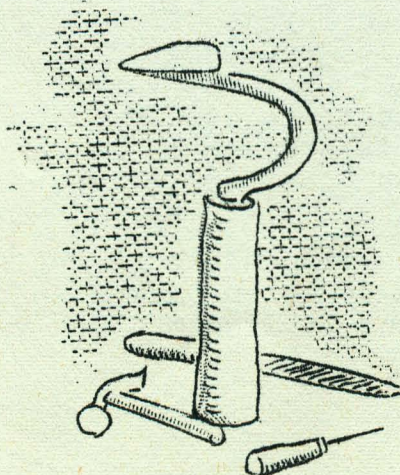
50. De pijckere Pierre ° 1775 - Onraadt Marie B. ° 1780 307

SECTIE B.

51. Deprez Jean ° 1780 - Lobbestael Barbel Therese ° 1780 - Eigenaar 43
 52. Vermanderen Albert ° 1777 - Beernaert Agnes ° 1769 173

SECTIE D. NOORDKANT ROESELARESTRAAT.

53. St. Obin Pierre ° 1781 - Werbrouck Françoise ° 1786 11

NIEUWE HISTORISCHE VONDSTEN TE IZEGEM ??

Het dubbel vraagteken bij bovenstaande titel wijst er op, dat het hier enkel maar om een vraag gaat, een vraag waarop tot nog toe geen antwoord gegeven werd. Is Izegem het terrein van nieuwe historische vondsten, aansluitend bij de vroegere opgravingen van voorwerpen uit de Keltische en de Frankische tijd? Deze vraag werd gesteld en blijft nog gesteld naar aanleiding van het recent opdelfen van meerdere scherven van vazen of ander pottewerkerswerk. Dit gebeurde door de leerlingen van het Vrij Technisch Instituut, die tijdens hun vrije tijd lichte grondwerken uitvoerden op de terreinen van de school, in de onmiddellijke nabijheid en op de zuidkant van de spoorlijn Brugge-Kortrijk, op enkele meter afstand van de vaart Roeselare-Ooigem en van de Mandel. Deze scherven, een tiental, waarvan sommige wel een hand groot zijn, geven de indruk voort te komen van eenzelfde pot of vaas en hebben een dikte van ongeveer 3 cm. Ze zijn bedekt met een glazuurlaag in verschillende kleuren, waarin groen, blauw en bruin overheersen. Op meerdere plaatsen is de decoratie ervan uitgewerkt in reliëf. Gaat het hier om vondsten met een historische waarde of zijn het enkel maar stukken van een vaas van eerder recente datum?

De vindplaats, gelegen in de nabijheid van de Mandel, vlak zuid tegenover de kerk van Emelgem, doet enkelen veronderstellen dat deze scherven uit de eerste eeuwen van onze tijdrekening zouden dateren. De sceptici wijzen echter op een ander kenmerk van de vindplaats: Zij is gelegen naast de gracht, die langs de spoorweg loopt en in de onmiddellijke nabijheid van de vaartoever, zodat het volgens dezen zeer goed mogelijk is dat men hier te doen heeft met aan- en opgevoerde grond. Is dit werkelijk het geval, dan bestaat er niet veel kans dat wij hier voor een "historische" vondst staan. Door de Directie van het Vrije Technische Instituut werd, na afspraak met onze Kring, de Heer Conservator van het Gruuthuuse-Museum te Brugge op de hoogte gesteld van deze vondsten. Na een eerste vluchtig onderzoek ter plaatse, kon door deze instantie geen besluit getrokken worden en werd besloten de Oudheidkundige Dienst van het Jubelpark-Museum te Brussel eveneens op de hoogte te stellen ten einde een grondig en deskundig onderzoek te bekomen en meteen een antwoord op de vraag of het hier al dan niet gaat om voorwerpen met een historische waarde.

Tot op heden is dit onderzoek nog steeds niet gebeurd. De gevonden scherven berusten en rusten nog steeds in het Vrije Technisch Instituut te Izegem en de vraagtekens blijven bestaan.

R. Verholle.

Kinderspelen uit

Grootvaders tijd (1)

AFSLAG HOE LAAT IS 'T?

Een rij spelers stonden tegen de muur. Twee andere gingen op zij, van die spelers weg. Zij bespraken daar ondereen 't uur dat ze zouden vragen. Eindelijk kwamen ze overeen: Half vier! Nu keerden ze terug naar de wachtende rij en vroegen: Afslag hoe laat is 't? Kon de ondervraagde 't vastgestelde uur niet raden, dan begon één van de twee ondervragers hem te slaan met zijn zakdoek waarin een knoop gemaakt was. De geslagene nam de vlucht rond het speelterrein. De vrager zat hem achterna tot hij op zijn plaats teruggekeerd was.

Zo één van de spelers het vastgestelde uur raadde, dan mocht hij in de plaats komen van de vrager, terwijl de vrager zelf in de rij ging staan. En zo ging het verder.

BAARD SCHEREN.

't Was een zomerspel, zo er veel zand lag. De kinderen maakten een zandhoop en staken er bovenop een stokje in. Ieder speler had ook een stokje. Nu gingen ze neerzitten rond deze zandhoop en zongen zeer traag en eentonig:

(Lento) / 5 . 6 5 4 3 0 / 3 0 3 0 0 0 //

Sche re mijnen baard, baard, baard

Intussen schartte ieder een beetje zand van de zandhoop weg met zijn stokje. Hij die eerst 't staande stokje vallen deed, moest het eruit halen, wanneer ze de hoop opnieuw gezet hebben, maar... uithalen met de tanden. Soms stootten de deugnieten hem dan met zijn ganse gezicht in 't zand tot groot jolijt van de anderen.

BOTERKE WEGEN.

A en B stonden tegen elkaar, rug aan rug. A stak zijn armen onder deze van B, zodanig dat de ellebogen haaksgewijze in elkaar zaten. Eens zo klaar, werden ze om beurten opgeheven door de buiging van hun partner.

Als A boog ging B omhoog, en andersom.

BOTJES LEGGEN (Boetjes leggen).

Een rij knapen sprongen achter elkaar over de grachten en deden alle gebaren na van de leider van de rij.

BOTERSTAMPEN.

Twee kinderen namen elkaar kruisgewijze bij de handen. Ze trokken dan de handen beurtelings over en weer. Inmiddels zongen ze volgend versje:

Andante (|| $\overline{5\ 5}$ $\overline{5\ 5}$ | $\overline{5\ 5}$ $\overline{5\ 5}$ $\overline{5\ 5}$ |
 ik en wie wat singe linge leren
 $\overline{5\ 5}$ $\overline{5\ 5}$ | $\overline{5\ 5}$ $\overline{5\ 5}$ |
 erwten planten, boter stampen
 $\overline{2\ 0}$ $\overline{5\ 0}$ ||
 snik snok

Als ze snik-snok riepen, dan keerden ze beiden om en 't spel ging opnieuw van: Singelinge leren.....

Aan die | $\overline{2\ 5\ 0}$ | is er een zweem naar de 7
 of || $\overline{7\ 7}$ $\overline{7\ 5}$ | $\overline{7777}$ $\overline{7\ 5}$ | $\overline{7\ 7}$ $\overline{7\ 5}$ | $\overline{7\ 7}$ $\overline{7\ 5}$ | $\overline{2\ 5\ 0}$ ||

BLINDE KALKOEN.

Een kind werd geblinddoekt. De anderen stonden errond, dansend, zingend, ook al eens tergend. Eindelijk lukte het de geblinddoekte en één van de bende te grijpen. Nu pas begon de pret. De blinde kalkoen nam de gevangene goed vast, voelde aan zijn oren, aan zijn haren, aan zijn handen, enz. Daarna raadde hij wie hij eigenlijk vasthield. Raadde hij het, dan werd hij verlost van zijn blinddoek en kwam de gevangene aan de beurt; was hij fout, dan kon hij doorspelen.

BALLEPOESENÈ (Balle empoisonnéé).

De spelers werden in twee partijen verdeeld. De eerste partij stond binnen het kamp, de andere stond er buiten. In het kamp waren er vier cirkels getrokken en was er een werper aangesteld. Die werper wierp de bal zover hij kon in 't kamp. Deze buiten het kamp trachtten de bal te vatten en wierpen hem naar de werper terug, die ondertussen naar cirkel I was gevlucht. Kon een buitenstaander de werper treffen, dan keerde het spel: de binnenpartij ging buitenspelen en de buitenpartij, binnen.

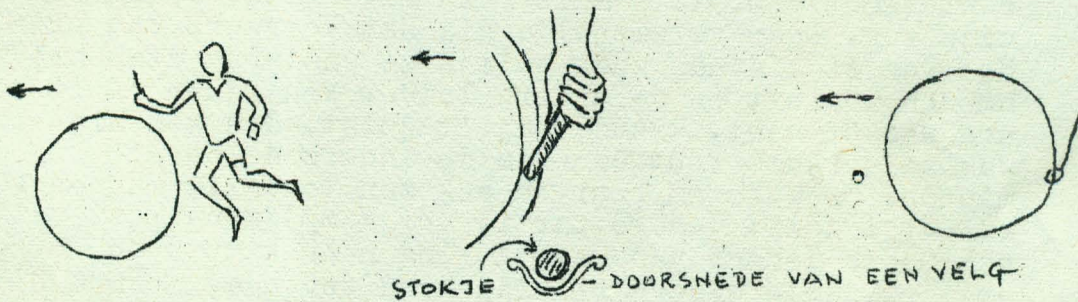
Een andere nu van de eerste partij wierp de bal weer naar binnen terwijl de eerste werper voort liep naar cirkel 2, en de tweede werper naar cirkel I. Wanneer de eerste werper in de 4de cirkel gekomen was, liep hij de volgende keer over.

BANDEN.

Dit spel werd in de vroege lente en in de vroege herfst gespeeld. Een band van een kuip of van een kruiwagenwiel was daarvoor 't geschikte materiaal. Deze band werd met een stokje voortbewogen de ene straat in, de andere uit.

Later werden velgen van fietswielen gebruikt en 't stokje werd in de gleuf geduwd. Op die wijze werd de band dan lopend recht gehouden en verder geduwd.

Nog later werden ook ijzeren staven gebogen en aaneen gesmeed waaraan een ijzeren staafje met een lus rond de band vast was. Op die wijze werden er veel "bandekoersen" gehouden. De winnaars werden vaak in kriekestenen betaald. B.v. Iste: 5000 kriekestenen; 2de: 3000; 3de: 2000; enz. Deze hoeveelheden werden na de koers dan nog eens door de winnaars of/ met hun supporters nageteld. Men kon nooit weten....

BALLEPEERD.

De spelers stonden in cirkelvorm opgesteld. Enkele stonden gebukt, de andere helft zat er paardsgewijze op. De eersten werden paarden, de andere werden ruiters geheten.

Een bal werd rond gesmeten van de ene ruiter naar de andere. Zo een ruiter de bal miste, sprongen alle ruiters tegelijk van hun paard en renden weg. Een van de paarden nam rap de bal op en wierp hem naar een ruiter. Werd deze niet getroffen, dan bleven de ruiters ruiters en de paarden paarden. Werd hij echter wel door de bal getroffen, dan werden de rollen omgekeerd en moesten de ruiters paard worden en de paarden promoveerden tot ruiters.

Als de ruiters driemaal de bal konden doen rondvliegen zonder fouten, dan maakten de paarden een toerke rond de koer of rond de cirkel waarin ze speelden.

BROOD IN DE OVEN SCHIETEN.

Iemand ging plat ten gronde liggen, de armen uitgestrekt, de voeten bijeen en loodrecht omhoog. Een tweede kwam en zette zich met zijn voeten op de handen van nummer één. Hij liet zich vervolgens heel zachtjes voorover vallen met de buik op de voeten van de eerste.

Deze stampte dan uit alle macht de andere weg, en kon zelfs nog met de handen een beetje meeduwten, zodat de tweede een heel eind verder vloog, net als een brood dat men in de oven schoot.

BAARSPEL of BARE.

Voorspel: Keuze der manschappen.

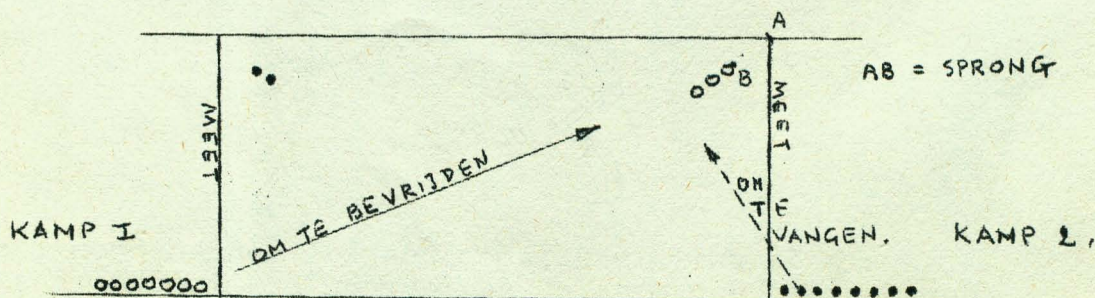
Daar het een spel gold met twee kampen werden de spelers gekozen. Dit verliep zo: Men nam twee leiders, één van beiden nam een steentje of iets anders in zijn hand, en hield het achter zijn rug. Daar verwisselde hij het voorwerp van plaats, wierp het weg of liet de zaak gelijk ze was. Dan stak hij zijn twee handen vooruit en de andere leider kon raden of 't voorwerp er nog was of niet. Raadde hij 't juist, dan kon hij eerste kiezen, was zijn keuze fout dan was de andere de eerste bij de keuze der mannen. Er werd om beurten gekozen tot alle mannen gekozen waren.

Spel zelf: Iedere partij (of kamp) ging post vatten achter een meet. Iemand van kamp I ging naar kamp 2 en, op een van die spelers, drie slagen op zijn hand gevende, noemde hij één die hem moest nalopen. Deze werd op zijn beurt tegengehouden door iemand van kamp I. Wie geraakt werd moest bij het vijandig kamp staan tot hij door eigen volk verlost werd.

Dit verlossen gebeurde door 't raken met de hand zo ze bij de gevangene konden komen. Waar nu juist moest die gevangene staan? Hij nam een aanloop en vanaf de meet van 't vijandelijk kamp nam hij een sprong naar binnen, zover als hij springen kon. Die plaats was dan de wachtplaats voor de gevangene(n). (AB.)

Werd er een tweede van hetzelfde kamp gevangen dan mocht hij bij de eerste gevangene gaan staan. (Men schoof op in de richting van het eigen kamp).

Het spel eindigde zo alle spelers van eenzelfde kamp tot op één na gevangen waren.

Actueeltjes

- Op 10.12.62 werd de H. Hartkerk met 2 nieuwe klokken verrijkt. De klokken kregen de namen: Maria en Jozef.
- Op 9 maart werd in het "Damerd" een stichtingsvergadering belegd tot het oprichten van een Oud-Leerlingenbond van de Stedelijke Nijverheidsschool. Tevens willen we er aan toevoegen dat Dhr Léon Vangeenberghe ontslag genomen heeft als lid van de Beheerraad van de Stedelijke Nijverheidsschool.
- Op zondag 24.2.63 traden de WIENER SANGERKNABEN op in het College. Die Weense nachtegaleen vergastten ons op polyfonische volksliederen, Weense walsen en een komische opera.
- Na circa 40 jaar dienst ging Dhr Michel Dalle op rust. Met ingang februari heeft hij zijn activiteit op 't secretariaat stopgezet.
- Begin maart had te Oostende de provinciale finale plaats van het welsprekendheidstornooi. Het betrof hier leerlingen uit het secundair onderwijs. Freddy Denys uit Izegem werd hierin derde gerangschikt.
- Onze stedelijke stadsdiensten hebben in deze Siberische Winter verschillende malen zout gestrooid om de wegen beter rijdbaar te maken. Er werden hier ter stede meer dan 70.000 kg. zout op de openbare wegen uitgestrooid.
- Einde maart 63 kreeg de ambulancedienst van Izegem zijn duizendste vervoer. Dhr Dr Nelis, voorzitter van de plaatselijke Rode Kruisafdeling beschikt thans over een vijftienkoppige bemanning. We wensen allen: Goede vaart!
- Sinds 21 september 1962 werd onze telefooncentrale automatisch.
- Op zaterdag 1.12.62 bezocht Dhr A. De Clerck, minister van Middenstand, het Izegemse soepbedrijf "Soep Ideal" ter gelegenheid van het 10 jarig bestaan.
- Op woensdag 22 augustus vierde onze Izegemse missiebisshop Mgr. M. Buyse zijn 75ste verjaardag. Hij is reeds 45 jaar priester, reeds 40 jaar missionaris en is reeds in het 15de jaar van zijn pontificaat. Hij was ook de enige Izegemnaar die aan 't 2de Vaticaans Concilie deelnam.
- Van de hand van Renata Van Havere (Juffr. Mariette Lezy) verscheen een eerste verzenbundel "LUISTER EENS EVEN...". We hopen nog meermalen te mogen luisteren naar nieuwere publicaties.

- In 1957 werd de Scola Cantorum "Cantemus Domino" onder impuls van Directeur H. Roelstraete gesticht uit leerlingen en oudleerlingen van de muziekacademie. 't Palmares na zes jaar ziet er echt zonnig uit: 25 rechtstreekse uitzendingen werden verzorgd uit Izegem, Brugge, Kortrijk, Ieper, Oostende, Roeselare, e.a. Driemaal laureaat van de provinciale koorwedstrijd. In 1961 fungeerden ze reeds in ere-afdeling. 't Koor telt thans 36 leden en staat onder de leiding van de stichter-dirigent Robert Depiker.

- Onze Heer Burgemeester J. Sintobin kwam dit jaar aan zijn 50ste jaar in dienst van de stad. We wensen hem langs die weg in naam van "Ten Mandere" hartelijk geluk en...ad multos annos.

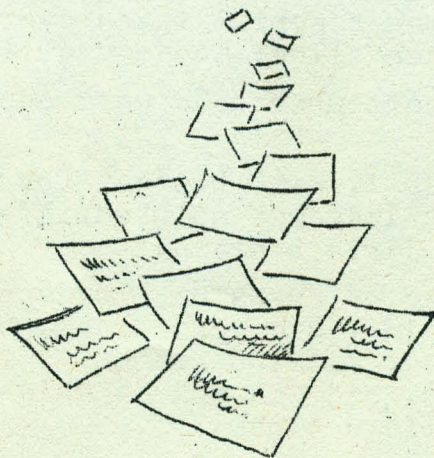
- De nieuwe kerk op de Bosmolens groeit. De vorm is reeds goed zichtbaar zoals U op bijgaande foto kunt zien.

- Rond Pasen 63 kreeg de Grote Markt de voltooiing van zijn nieuw uiterlijk en de hobbelige Marktstraat werd met tarmac glad gemaakt.

- Begin april 63 werd Patrick Sercu in de bloemen gezet. Op de vooravond van zijn militaire dienst werd hij ten stadhuize ontvangen om hem om zijn behaalde kampioentitels te huldigen.

- Koen Baert werd door Burgemeester J. Sintobin feestelijk bedacht voor zijn prachtig resultaat in het Dr De Gruyter Landjuweel te Gent, waar hij in zijn categorie de Iste plaats behaalde.

- Einde februari verliet E.H. Dupont de stede van "Boos Izegem". Hij was hier amper benoemd sedert 16 mei 1961. Hij werd opgevolgd door E.H. Leys.

ACTUEELTJES

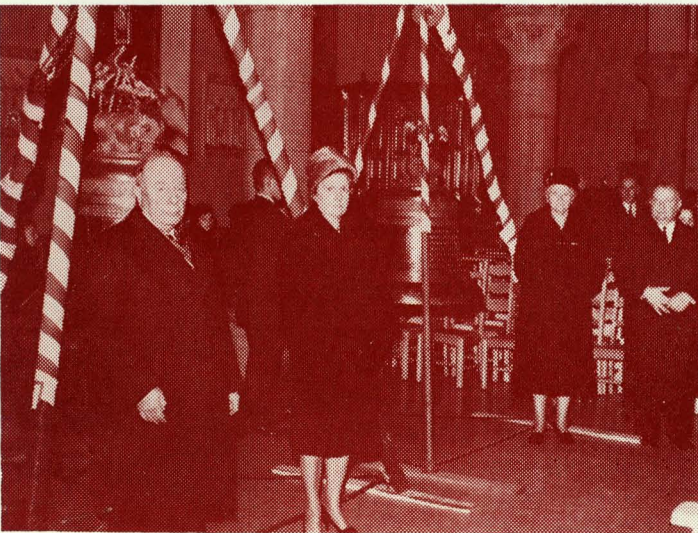
Clichés: HET WEKELIJKS NIEUWS

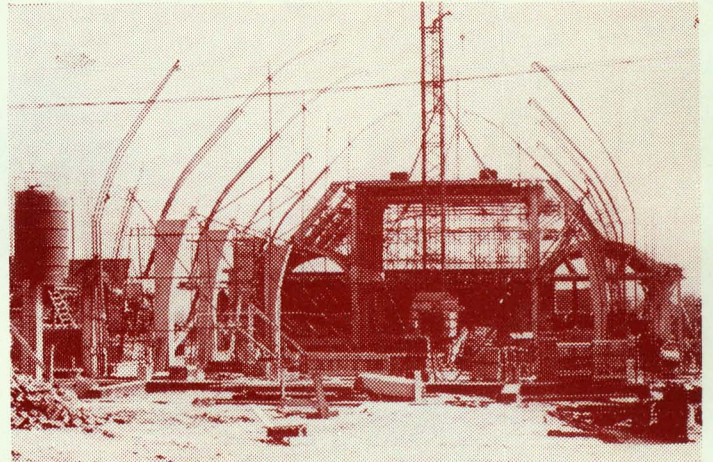
Onze vitale burgemeester J. Sintobin staat IN HET GOUD. Hij is immers sedert 50 jaar in dienst van onze goede stede.

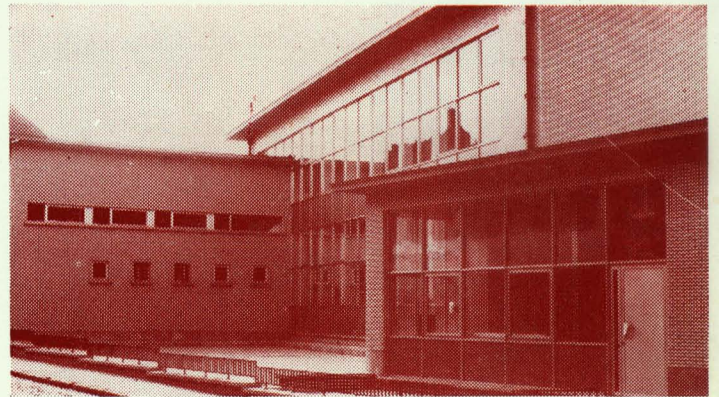
Bij het 1000^e vervoer met de stedelijke Rode Kruisziekenwagen was een foto niet overbodig: de plaatselijke voorzitter, Dr Nelis, midden de leden van de afdeling.

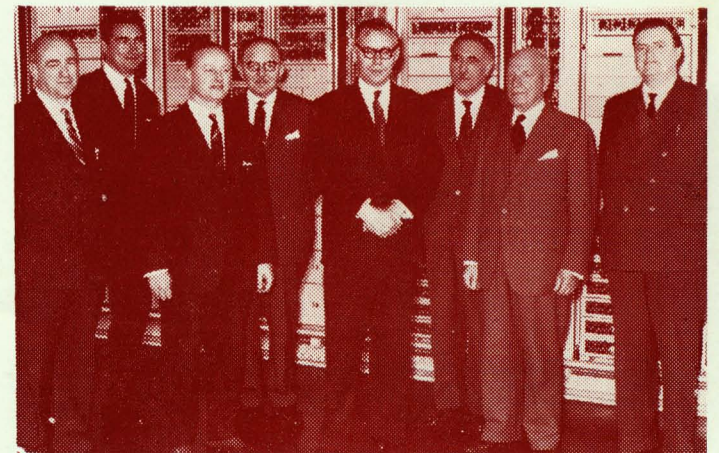
De H. Hartkerk kreeg twee nieuwe klokken bij, die door Z.E.H. Deken J. Sobry gewijd werden. De heren Jules Bourez en Martin Vanhaverbeke aanvaardden het peterschap en als meters kregen we Mevr. Jules Vandeputte-Devisschere en Mevr. Jules Bourez-Blomme.

Met het mooie weer zien we de nieuwe kerk van de Bosmolens stilaan vorm krijgen. De Bosmolenaars zijn niet weinig fier met dit nieuw bouwwerk.

Een algemeen zicht op de nieuwe gebouwen van Telefoon - Telegraaf.

Bij de plechtige inhuldiging konden we volgende personaliteiten onderscheiden: Burgemeester J. Sintobin, Hoofddirekteur Ingenieur Geerst, van het gewest Brugge, Hoofdingenieur Directeur Dejaegere, Ingenieur Vergauwe, Ingenieur Plehiers, allen van de R.T.T. alsook de heren Persyn, Lecomte en Quisenarts van de B.T.M.

GROTEN VAN BIJ ONS : MGR. J. BOUCKAERT

Wanneer we de dekenale kerk "St. Tillo" binnenstappen dan vinden wij in de vrouwenzijbeuk bij de kapel van O.L.Vrouw van Altijddurende Bijstand, een uit eik gesneden retabel. Boven het schrijn van O.L.Vrouw van Scherpenheuvel vinden we het portret van een gebaarde man, van een bisschop. Het is het portret van Mgr. Joost Bouckaert.

WIE WAS JOOST BOUCKAERT?

Als zoon van diep katholiek gelovige Izegemse ouders, die naar Brugge gevlucht waren werd Joost in 1583 in dit "Venetie van 't Noorden" geboren, in Brugge die scone.

Zijn vader heette Pieter Bouckaert en zijn moeder was Martina Maes. Z.E.H. P. Declercq schrijft over de familie Bouckaert: "Nooit als in die tijden is ons geweest zo geteisterd en geplunderd geweest als op het einde van de jaren 1500: Geuzenbenden, Waalse Malcontenten, Ierse huurlingen, waren de schrik van onze bevolking. De Izegemnaren vluchtten met paarden, koeien, graan en huisraad naar de omwalde steden: Gent, Brugge, Kortrijk, e.a. Brauwerius, pastoor van Izegem, trok in 1578 mede met zijn vluchtende parochianen naar Gent en gedurende twee maanden deed kapelaan Pieter de Wever de kerkdienst bij de afwezigheid van de pastoor. Onlusten en plunderingen volgden elkander op. Ook in deze omstandigheden waren de ouders van Joost Bouckaert naar Brugge uitgeweken om er veiligheid te vinden. Het waren zeer voortreffelijke ingezetenen van Izegem. Kan. Tanghe schrijft in zijn "PAROCHIEBOEK VAN IZEGEM" dat zij waarschijnlijk verwant waren aan de edele familie Bouckaert, heren van Wallemote. De zetel van de leenheerlijkheid van Wallemote, in de wandel Kerkelmote geheten, was de bewalde hoeve, eertijds bewoond door Karel van de Kerckhove-Nuttens, schepen van Izegem, en thans door dhr Omer Saagaert-Danneels. De ouders van Joost Bouckaert woonden vermoedelijk op de Melkmarkt waar nu de herberg Het Canon staat en bijna alles wat lag tussen Melkmarkt, Koornmarkt en Statiestraat behoorde hen toe." (Mandelbode 8.5.1954)

Zijn jeugd bracht hij door te Brugge onder moeilijke geestelijke omstandigheden, maar vond vooral vooral hulp in deze stad bij een oom aan moederszijde E.H. Adrianus Maes.

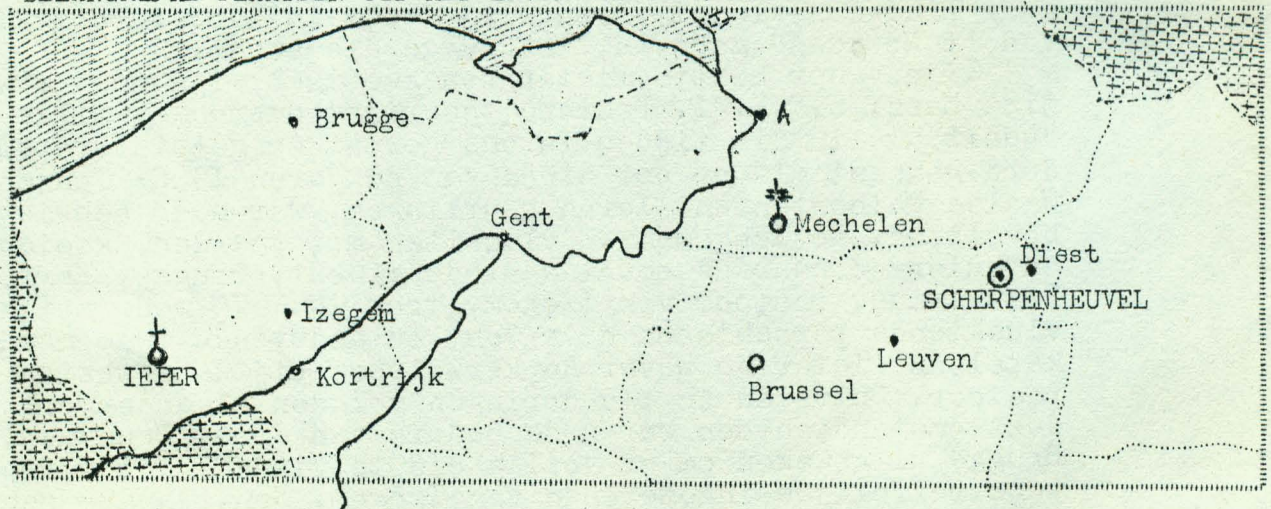
Na zijn lagere school liep hij college bij de Jesuïeten in Kortrijk. Inmiddels waren de echtelingen Bouckaert- Maes naar Izegem teruggekeerd en zo volgde Joost de lessen in 't dichtst bijzijnde college. Later voltooide hij zijn studiën te Leuven waar hij de graad van Licentiaat in de Godheid verwierf.

Men vindt zijn naam op een zerk van de O.L.Vrouwkerk te Kortrijk, naast het kruisaltaar, daar hij ook als deken benoemd werd van 't kollegiaal Kapittel van O.L.Vrouw van Kortrijk. Hij legde deze waardigheid af om in Scherpenheuvel de zielezorg te blijven waarnemen. In 1609 werd hij aldaar de eerste pastoor van de nieuw ingerichte parochie van Scherpenheuvel, een ambt dat hij 32 jaar bleef uitoefenen. Tevens bleef hij 18 jaar lang proost van de Oratorie en 22 jaar deken van Diest.

Dit drievoudig ambt werd door hem met alle nauwgezetheid volbracht. Door zijn mildheid, herbergzaamheid en vriendelijkheid won hij allemans vertrouwen.

Zelfs werd hij biechtvader van de aartshertogen. Verder stond hij als raadgever bekend en werd zowel geraadpleegd in netelige gevallen als Mgr. Mathias Hovius, aartsbisschop van Mechelen.

BELANGRIJKE PLAATSEN UIT HET LEVEN VAN MGR. JOOST BOUCKAERT:

SCHERPENHEUVEL IN DE XVIIe EEUW.

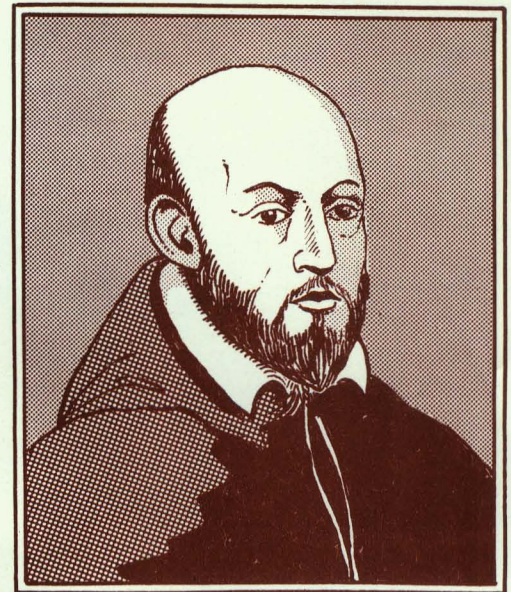
Op een van de hoogste heuvels die de Demervallei beheersen vinden we Scherpenheuvel. Lodewijk Van Velthem, zanger en kapelaan in de kerk van Zichem, spreekt het eerst over deze plaats. In zijn SPIEGHEL HISTORIAEL verhaalde hij hoe er naar Scherpenheuvel een grote toeloop van bedevaarders was naar een oude EIK waaraan een onbekende een MARIABEEELDJE had gehangen.

Maria werd er vooral aangeropen tegen de aanvallen van koortsen, pest of haastige ziekten. Met de groeiende godsvrucht, vermenigvuldigden zich ook de mirakelen.

HERINNERINGEN AAN MGR. BOUCKAERT

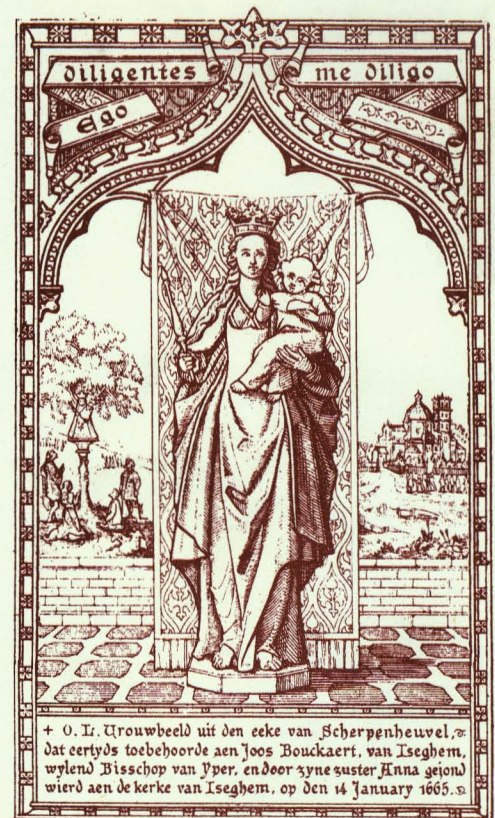

Bovenaan vinden we 't portret van MGR. J. BOUCKAERT met wapen en tekst, bekroond met 'n silhouet van de BASILIEK. 't Centraal deel is een nis met het kleine eiken MARIABEELDJE tussen twee aanbeddende engelen. Het onderdeel en de bijkomende versieringen verbeelden een EIK omdat de devotie van Scherpenheuvel bij een eik gegroeid is.

MGR. JUDOCUS BOUCKAERT
VIIIe bisschop van Ieper. (1642-1646).

Dit printje is de voorzijde van een gedachtenis van ROMANIE LARIDON (°Izegem 20.5.1833 - + 27.1.1874). Ze was op 4.9.1861 gehuwd met Ludovicus Vanden borre.

MIDDEN : Het 12 cm hoog houten beeldje van O.-L.-Vrouw van Scherpenheuvel.
LINKS : De eik met het mirakuleuze Mariabeeld en met biddende bedevaarders.
RECHTS : Het heiligdom van Scherpenheuvel zoals het door Mgr. Bouckaert werd gebouwd.

Wanneer in 1580 Zichem door de Calvenisten op de Spaanse troepen heroverd werd, verdween 't Mariabeeldje zonder spoor na te laten. De bedevaarders bleven komen. Ze omhelsden de eik en de Hemelmoeder genas de zieken net als voordien.

In 1587 toen 't oorlogsgeweld geluwd was en de Calvenisten noordwaarts waren getrokken plaatste JAN MOMBOERS, schepen van Zichem, een nieuw Mariabeeld aan de drukbezochte eik. De devotie groeide met de jaren. Toen nu in 1598 een bedevaart met Spaanse en Ierse garnizoensoldaten ter plaatse kwam, kreeg het Mariaoord een internationaal karakter.

In CHOROGRAPHIA SACRA BRABANTIAE (1659-60) vinden we afbeeldingen van de eerste kleine houten kapel die in 1602 in 't lommer van de eik werd opgericht. Op één jaar werden 49 wonderen geconstateerd en goedgekeurd. Scherpenheuvel lokte en op 8 september 1603 bezochten 20.000 bedevaarders het genadeoord. De houten noodkapel werd door de bedevaarders afgekeurd en men wenste een waardevol bouwwerk te zien rijzen, Maria ter ere, dat de hoge heuvel van 't Demerdal zou bekronen.

In 1598 hadden de aartshertogen het bestuur van de Zuidelijke Nederlanden in handen genomen. Op 2 juli 1609 had de eerste steenlegging plaats van de nieuwe kerk, die zou uitgroeien tot een Mariaal domein, dat wij op heden kennen.

Ook de aartshertogen en E.H. Joost Bouckaert woonden deze plechtigheid bij. Onze Izegemnaar zou eerst 't volgend jaar als pastoor van Scherpenheuvel geïnstalleerd worden.

Aartshertog Albrecht vatte een enig en groots plan op: Stad en heuvel werden in de vorm van een zevenpuntige ster uitgebouwd. Deze eigenaardige uitbouw en stadsversterking moest Maria's maagdelijkheid en de Menswording van Christus verzinnebeelden en huldigen.

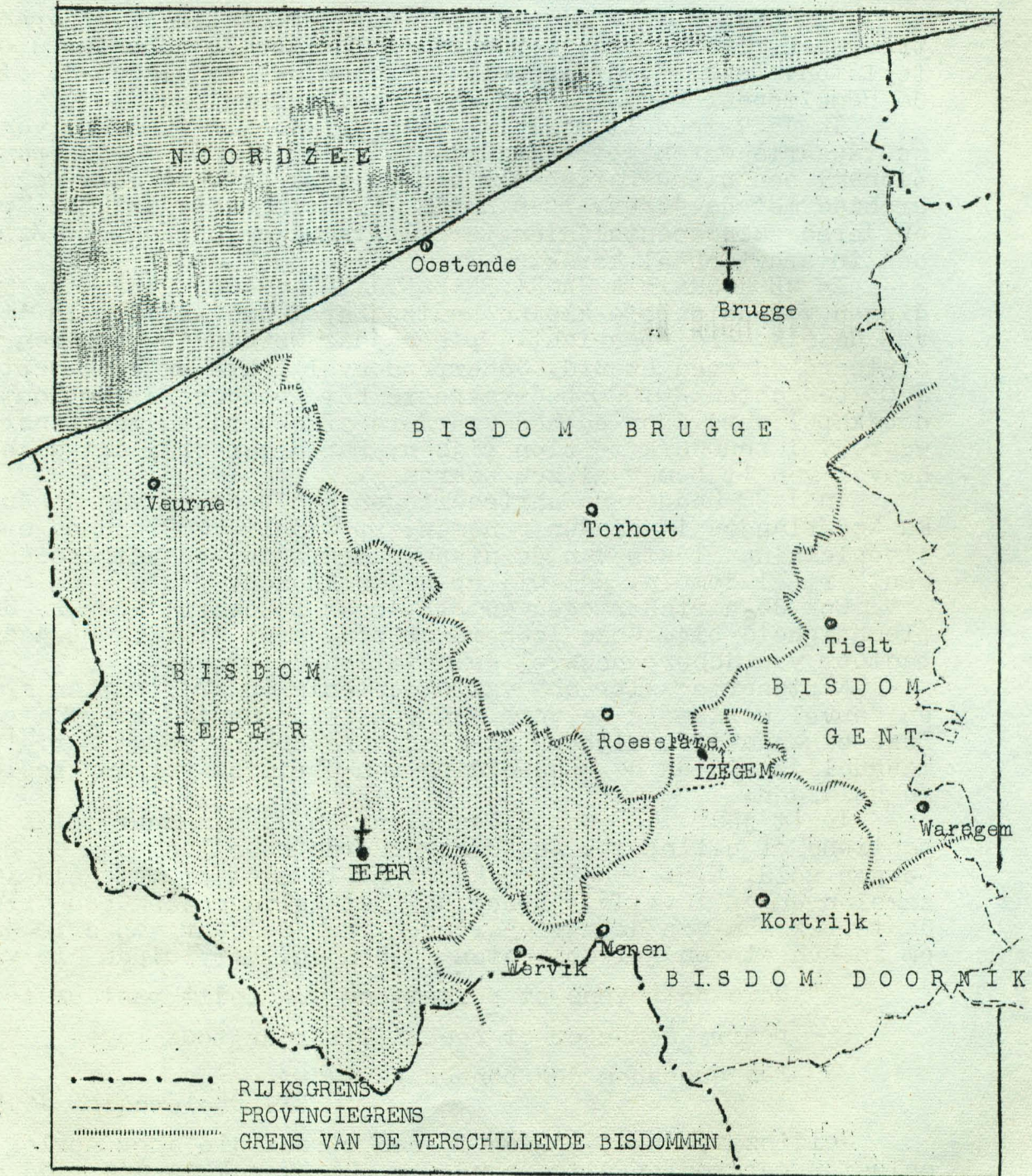
In 't jaar 1627 was alles klaar en de ringmuur telde zeven bastions of uitlopers. De kerk vorderde zeer langzaam en eiste bergen geld. E.H. Joost Bouckaert hield niet op met geld in te zamelen en op 16.I.1613 kreeg hij het zelfs gedaan één vrijgeleide te bekomen van de aartshertogen voor de duur van drie jaar, om in hun staten geldcollecten te houden. Dit luidde als volgt:

" Nous octroyons et permettons que ledit pasteur
pourra demander et recevoir pour tous pays
les aumosnes des bonnes gens."

(P. Declercq: MB 15.5.54)

Geldinzamelingen houden in een streek die door oorlog en onlusten verarmd en uitgeschud was, bleek ook in die tijd een zeer ondankbaar werk. De oogst was zeer schraal en al was de kerk ook in 1627 voltooid toch zijn in 1640 alle schulden nog niet afgelost.

KAART VAN het huidige WEST-VLAANDEREN MET DE GRENSAANDUIDINGEN VAN DE VERSCHILLENDE BISDOMMEN UIT DE TIJD VAN MGR. JOOST BOUCKAERT.

BISDOM IEPER: (in 1642)

Het westelijk deel van West-Vlaanderen en een deel van Noord-Frankrijk dat niet nader kon bepaald worden. Deze indeling was vastgesteld vanaf 1559. Voor deze datum was er in West-Vlaanderen alleen sprake van de bisdommen Doornik en Terwaan. De scheidingslijn tussen die twee was hoofdzakelijk wat ze na 1559 was tussen BRUGGE en IEPER.

Cfr. M. DIERICKX : De oprichting van de Bisdommen in België in 1559.

HET ORATORIE.

De toenemende bedevaartgangers naar 't grote heiligdom bezorgden pastoor Bouckaert veel kopzorgen en de twee of de drie onderpastoors konden op drukke dagen deze grote volkstoeloop ook niet voldoende de baas.

De pastoor wilde meer. Hij wilde van Scherpenheuvel een geestelijk centrum maken van een hoogstaand godsdienstig leven en tevens een oord van een vurige Mariale godsvrucht. In 't begin van 1624 richtte hij daarom een communautiteit op van priesters dat de naam van Oratorie kreeg. Dit klooster van Oratorianen was het enige in ons land dat de regel volgde van de Heilige Filippus Neri. Van Mgr. Bonen had pastoor Bouckaert de kerkwettige goedkeuring gekregen op 12 maart 1624. Er werd onmiddellijk een klooster gebouwd met drie vleugels. In de XVIIe eeuw zullen de Oratorianen in dit klooster een college openen voor humaniora-studenten.

Zijn pastoraat was geen hinderpaal voor de Oratorie en zo werd E.H. Joost Bouckaert door paus Urbanus VIII (1623-1644) tevens eerste overste van de Oratorie te Scherpenheuvel. Dit ambt zou hij, zoals reeds hoger vermeld, 18 jaar blijven uitoefenen.

BISSCHOP VAN IEPER.

In 1638 stierf binnen de stede van Ieper, Mgr. Kornelius JANSSENIUS, VIIe bisschop van Ieper, als slachtoffer van de pest. Als opvolger voor deze bisschopstroon werd E.H. Joost Bouckaert uitverkoren in 1641.

Op 19 januari 1642 werd hij in de kathedraal van Ieper tot bisschop gewijd door:

Mgr. Antonius TRIEST, bisschop van Gent, met behulp van

Mgr. Gaspar Nemius, bisschop van Antwerpen, en

Mgr. Josephus de Bergagne, bisschop van 's Hertogenbos.

Mgr. Bouckaert heeft het bisschoppelijk paleis van Ieper bijna helemaal laten bouwen want men was pas met de grondvesten begonnen toen zijn voorganger in 1638 overleed. Het gebouw werd in renaissancestijl opgetrokken in de nabijheid van de St. Maartenskerk.

Zijn bisschoppelijk bestuur kende echter maar een korte werkperiode. Reeds in 1646 overleed de stoere werker op het feest van Allerheiligen, in de ouderdom van 63 jaar.

Hij werd in het koor van de Kathedrale kerk van Ieper begraven.

ZIJN WAPEN.

Mgr. Joost Bouckaert, VIIIe bisschop van Ieper voerde als wapen: Gevierendeeld: in 1 en 4 van keel met gouden keper en met drie vijfbladeren van zilver. In 2 en 3 van azuur met gouden keper met rechts een gouden vijfpuntige ster, links een gouden vijfblad en onderaan een klophamer van sabel (zwart).

Zijn devies luidde:

IN SPERANS TIMEO - IK HOOP IN VREES.

Uit deze spreuk, kunnen we wel enigzins de strenge Janse-nistische geestesrichting van onze Izegemse bisschop terug ontdekken.

We vinden dit wapen terug op de kleine schilderij bovenaan 't retabel van O.L.Vrouw van Scherpenheuvel in de St. Tillokerk.

HERINNERINGEN VAN VROEGER EN NU.

Tot op het einde van de XVIIIe eeuw bestond er een jaarmis met uitdeling van brood aan de arme. Deze jaarmis werd gelezen de woensdag in de quatertemperweek van september, en werd opgedragen voor de zielelafenis van de overleden bisschop.

In de sacristie van de St. Tillokerk hangt er een schilderij van Mgr. J. Bouckaert dat op last van de edele heer van Huerne, door de Izegemse kunstschilder M. CROMBEZ werd vervaardigd. De schilderij in het retabel is er een copie van dat door de hr..... op last van de heer Van Cappel werd geschilderd in het jaar 1947.

Het O.L.Vrouwbeeldje uit bovenvermeld retabel is een geestelijk kleinood waarvoor de bisschop dagelijks zijn gebeden bad. Het werd uit de wonderbare eik gesneden en na de dood van Mgr. Bouckaert kwam het in handen van zijn zuster Anna Bouckaert die het in 1665 aan de St. Tillokerk schonk.

Dit beeldje bleef een toevlucht in nood.

E.H. P. Declercq schrijft in de MB 22.5.1954 dat er hier vroeger een gewoonte bestond dat bij brand "het beeldje naar de plaats van de ramp werd gebracht en men vol betrouwen het beeldje liet zinken in het water waarmee de brand werd bestreden."

Tot in de jaren 1830 stond het beeldje ter verering voor de gelovigen en stond men er mee ten zegen zoals men nu nog met re-liken doet.

Later werd het meegedragen in de processie van 15 augustus waar door toedoen van E.H.L.Slesse een groep in opstapte met Albrecht en Isabella, Mgr. J. Bouckaert, en anderen.

Verder werd het geborgen in de brandkast van de sacristie.

In 1947 kwam een heropleven van de oude devotie en op last van Z.E.H. pastoor E. Van Cappel werd door dhr Vandecapelle (toen wonende in de Meiboomstraat) een prachtig retabel gesneden in eik, zoals we het sindsdien kennen.

Rond dezelfde tijd werd een nieuwe processiegroep in mekaar gestoken door de heer Azer Moenaert die de EIKvorm voorstelde en waar het centrale deel een baldakijn was, waaronder het kleine Mariabeeldje (van amper 12 cm.) werd gedragen. Deze groep werd vergezeld door een viertal muzikanten in oude klederdracht.

Jammer dat deze groep niet meer succes kende en dat de uitgroei met aartshertogen en met Mgr. Bouckaert alleen een schone droom is gebleven.

In 1948 werden de twee zijkoren elk met een brandvenster verrijkt.

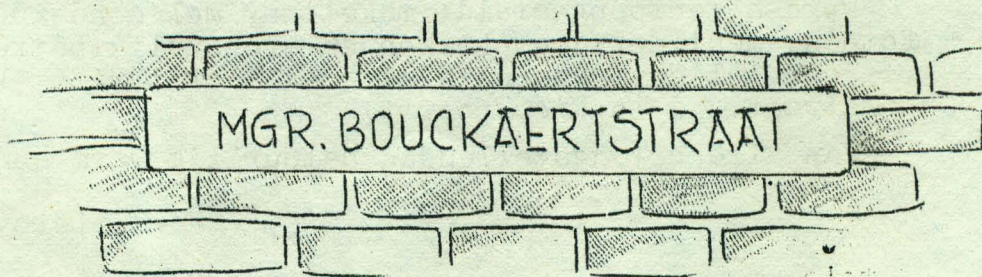
In St. Tillokoor paste natuurlijk een verheerlijking van de grote stadsheilige terwijl aan de andere zijde een gekruiste Christus het hoofdmotief van 't nieuwe brandvenster uitmaakte.

Doch wat hier de aandacht verdient is het onderdeel van dit brandvenster. Tussen de Heilige LUTGARDIS links en de heilige JULIANA van Mont-Cornillon rechts vinden we hier het Mariabeeldje van Scherpenheuvel terug maar nu in kleur, met kroon en scepter zoals we 't reeds van vroeger kenden. Onderaan het beeldje vinden we in heraldische kleuren het wapenschild van de edele bisschop terug bekroond met de bisschopshoed.

Het wapenschild wordt door een tekst geflankeerd waarvan we hier 't afschrift laten volgen: (vrij vertaald uit het Latijn)
 Wiens mirakuleus beeld van Scherpenheuvel uit vrijgevigheid van de afstammelingen van de hoogerwaarde Heer J. Bouckaert, Izegenaar en bisschop v. Ieper A.D. 1665, aan de kerk van zijn geboorteplaats in gift gegeven was; hebben de geestelijkheid en de burgers van Izegem, ten bewijze van hun dankbaarheid, het geplaatst.

EEN WENS.

We kunnen besluiten met een wens. In een groeiend Izegem waar geregeld nieuwe straten bijkomen ware het zeker niet misplaatst, wel integendeel, zeer passend, moest het stadsbestuur de grote naam van deze bisschop van Izegemsen bloede vereeuwigen in een straatnaam. Ardooie is zo klein en heeft haar Mgr. Roolensstraat. Waarom zou Izegem geen MGR. BOUCKAERTSTRAAT mogen hebben?

 Bibliografie: (vereerder: Joost Bouckaert.
 Pieter Declercq: MB van 8.5.54-15.5.54-22.5.54 "Een groot Maria-
 Jozef Geldhof: Kerk van St. Hilonius Izegem-1955-blz.124+125
 G.F.Tanghe: Parochieboek van Izegem-1862-63-blz.333 e.v.

K R I N G L E V E N .

Vooraleer een kort overzicht te geven van onze laatste vergadering, willen wij er toch eens de klemtoon op leggen dat onze Kring en vooral zijn periodiek overal zeer gunstig aangeschreven staan. Twee der best bekende West-Vlaamse Heemkundige Kringen onderhouden met ons een ruildienst, nl. Nieuwpoort en Oostkerke. Abonnementsaanvragen kwamen binnen vanwege het Rijksarchief te Brugge en te Brussel. We mogen er hier ook wel eens op wijzen dat Brussel en Heverlee onze meest vooruit geschoven posten zijn. U ziet, zelfs Ten Mandere laat Brussel niet los!

Op 4.4.63 ging dus onze laatste ledenvergadering door voor een bevredigende opkomst. Onze Heer Voorzitter, Inspecteur R. Verholle maakte een paar toekomstplannen bekend. In 1964, een halve eeuw na 't uitbreken van Wereldoorlog I zal "Ten Mandere" weer een tentoonstelling organiseren, dit maal over "Izegem in de Wereldoorlog 1914-1918"; tevens zal een brochure uitgegeven worden over datzelfde onderwerp. We zijn er nu reeds van overtuigd dat die organisatie zal slagen en zeker niet zal misstaan in de reeks der vele herdenkingen die dat jaar zullen plaats hebben. Het is dan ook klaar dat we weerom op ieders medewerking durven rekenen voor het welslagen van dit opzet.

Als spreker hadden we niemand minder dan de Heer Dr Juris De Bruyne uit Roeselare, die ons interressant onderhield over 100-jarigen, vooral uit West-Vlaanderen en dit gezien uit wetenschappelijk, historisch en folkloristisch standpunt. Ernst en luim wisselden gepast af en zeer overzichtelijk belandden wij vanaf onze eerste bekende Ieperse eeuweling in 1190 bij de ons best bekende François Kesteloot in 1962. Al wie de voordracht beluisterd had was zeer tevreden.

Om te eindigen geven we hier nog een vriendelijke uitnodiging vanwege onze zusterkring "Bachten de Kupe" uit Nieuwpoort.

GROOTSE MOLENTENTONSTELLING.

De Heemkundige Kring BACHTEN DE KUPE richt van 3 tot 18 augustus e.k. in de stadshalle te Nieuwpoort, een grootse molententoonstelling in.

Worden tentoongesteld: maketten, molenonderdelen, een 1000tal foto's, schilderijen, boeken en archivalia betreffende molens.

Voor inlichtingen en deelname: Secretariaat BACHTEN DE KUPE, Kokstraat, 53 te Nieuwpoort.

Aan alle belangstellenden natuurlijk warm aanbevolen.

R. Leroy